

Ушаповська Марія Ігорівна, здобувач вищої освіти ОП «Проский менеджмент»
Державний податковий університет, Україна

Науковий керівник: Мартинюк Наталія Олександрівна, канд. екон. наук,
доцент, доцент кафедри менеджменту та публічного управління
Державний податковий університет, Україна

ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ДЛЯ АДАПТАЦІЇ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ СТРУКТУР ПІДПРИЄМСТВ У НЕСТАБІЛЬНОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Сучасне підприємницьке середовище характеризується високим рівнем невизначеності та динамічними змінами. Вплив глобалізаційних процесів, політичних і економічних криз, пандемій, воєнних конфліктів та технологічних проривів вимагає від організацій здатності швидко реагувати на виклики та адаптувати власні структури управління. Традиційні моделі організаційних структур, орієнтовані на стабільність і жорстку ієрархію, дедалі частіше демонструють свою неефективність в умовах турбулентності. Все це спричиняє необхідність пошуку нового інструментарію адаптації організаційних структур підприємств до нестабільного середовища та доводить доцільність й актуальність обраного напрямку дослідження.

Варто відмітити, що одним із ключових інструментів забезпечення гнучкості та адаптивності сьогодення стають технології штучного інтелекту (ШІ), оскільки їх використання дозволяє підприємствам здійснювати прогнозування ризиків і змін ринку, моделювати сценарії розвитку, оптимізувати ресурси, перебудовувати внутрішні управлінські та виробничі процеси.

Питання адаптації організаційних структур підприємств у нестабільному середовищі розглядалися у працях Ч. Барнарда [1], Г. Мінцберга [2], Дж. Коттера [3] та інших, які підкреслювали важливість управлінської гнучкості й здатності організації змінюватися відповідно до зовнішніх умов. Сучасні науковці Р. Дафт [4], Л. Дональдсон [5], Дж. Чайлд [6] акцентують увагу на концепції «контингентного підходу», де організаційна структура залежить від середовища функціонування. Використання цифрових технологій з метою вдосконалення управління розглядалося в працях Е. Бріоді [7], Н. Кузьміної [8] та ін., однак лише в останні десятиліття активно почала формуватися окрема дослідницька галузь «організаційний дизайн на основі даних», так, в працях Е. Брінгольфссона [9], Н. Мартинюк, А. Клочкової [10] висвітлюють, як алгоритми машинного навчання можуть підтримувати процеси прийняття рішень.

Не зважаючи на потужність існуючого наукового доробку проблематика інтеграції ШІ в контексті адаптації організаційних структур ще довго буде залишатися предметом обговорення, як в науці, так і в практиці. З огляду на що мета дослідження полягає в розробці авторської концепції адаптації організаційних структур підприємств у нестабільному середовищі на засадах штучного інтелекту.

За результатами регулярних досліджень, що виконувалися протягом останніх двох років у межах кваліфікаційної роботи, встановлено, що організації стикаються із системними вузькими місцями, а саме, бюрократизацією процесів, стратегічною

невизначеністю та дефіцитом управлінських ресурсів. Крім того, з'ясовано, що цінність ШІ проявляється у його здатності до аналізу великих даних, формуванні прогностичних моделей, підтримки рішень у реальному часі та автоматизації рутини. Також, як показав аналіз прикладних основ, практична реалізація використання ШІ відбувається через гібридні моделі управління, адаптивні платформи та сценарне моделювання. І на решті, дійшли висновку, що використання ШІ у адаптації організаційних структур підприємств постійно супроводжується різними обмеженнями й ризиками, які пов'язані з небезпекою надмірної автоматизації, потребою в трансформації культури, етичними та правовими викликами, надмірною вартістю впровадження тощо.

На цій основі було сформовано авторську візуальну модель «Дерево адаптації організаційних структур із застосуванням ШІ» (рис. 1).

де: 1 – проблеми (коріння),
2 – потенціал ШІ (стовбур),
3 – практичні підходи (крона та гілки), 4 –
обмеження й ризики (сухе
листя).

Представлена на рисунку модель виконує роль навігаційної карти для проєктних інтервенцій, допомагаючи узгоджувати структурні зміни з цілями стійкого розвитку та мінімізувати управлінські втрати.

Рис. 1. Деревоподібна модель адаптації організаційних структур підприємств із застосуванням ШІ

Джерело: розроблено автором з використанням ШІ (chatgpt)

Це сприяє мінімізації бюрократичних затримок та стратегічної невизначеності, оптимізації використання ресурсів і скороченню ризиків трансформацій, створюючи при цьому такий результат, який забезпечує зростання гнучкості, керованості та стійкості підприємства з узгодженням із цілями сталого розвитку. Представлений фрагмент регулярних досліджень закладає підвалини для розробки моделей інтеграції ШІ в управлінські структури підприємств з урахуванням специфіки українського бізнес-середовища.

Список використаних джерел:

1. Barnard Ch. The Functions of the Executive. Cambridge, Mass.: Harvard University Press, 1938. 334 p.

2. Mintzberg H. *The Structuring of Organizations*. Englewood Cliffs, N.J.: Prentice Hall, 1979. 512 p.
3. Kotter J. *Leading Change*. Boston, Mass.: Harvard Business School Press, 1996. 208 p.
4. Daft R.L. *Organization Theory and Design*. 13th ed. Boston, Mass.: Cengage Learning, 2021. 688 p.
5. Donaldson L. *The Contingency Theory of Organizations*. Thousand Oaks, Calif.: SAGE Publications, 2001. 328 p.
6. Child J. *Organization: Contemporary Principles and Practice*. 2nd ed. Chichester: Wiley, 2015. 400 p.
7. Briody E.K., Meelwarth T., Trotter II R.T. *Transforming Culture: Creating and Sustaining Effective Organizations*. New York: Palgrave Macmillan, 2014. 300 p.
8. Кузьміна Н. С. *Цифрова трансформація підприємств у кризових умовах: монографія*. Київ: КНЕУ, 2020. 212 с.
9. Brynjolfsson, E., & McAfee, A. *Machine, Platform, Crowd: Harnessing Our Digital Future*. New York: W. W. Norton & Company, 2017. 416 p.
10. Мартинюк Н., Клочкова А. Про впровадження ризик-орієнтованого підходу прийняття управлінських рішень в митному менеджменті. Розвиток митної справи України: захист національних інтересів та оприлюднення реформам: збірник матеріалів всеукраїнської науково-практичної інтернет конференції, Ірпінь, 16 травня 2025 року. Ірпінь: Державний податковий університет, 2025. С. 78-81.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ, МАКРО- ТА РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

EVOLUTION OF ECONOMIC PARADIGMS IN THE CONTEXT OF DIGITAL TRANSFORMATION

Yosienko M.P., *Scientific advisor: Galaieva L.V.* 10

СЕКЦІЯ 2. ФІНАНСИ ТА БАНКІВСЬКА СПРАВА; ОПОДАТКУВАННЯ, ОБЛІК І АУДИТ

ВИКОРИСТАННЯ ХМАРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ СКЛАДАННІ ТА ПОДАННІ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ СУБ'ЄКТАМИ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

Моголінець В.І., *Науковий керівник: Кругла М.М.* 12

УПРАВЛІНСЬКІ РІШЕННЯ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА НА ОСНОВІ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВИХ ПОКАЗНИКІВ

Калініченко Д.В., *Науковий керівник: Свинаренко Т.І.* 14

СЕКЦІЯ 3. МАРКЕТИНГОВА ТА ЛОГІСТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

ВПЛИВ ІНФЛЮЕНСЕРІВ НА СПОЖИВЧУ ПОВЕДІНКУ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

Коваленко В.Ю., *Науковий керівник: Корovina О.В.* 16

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ У СФЕРІ ЛОГІСТИКИ: ПЕРСПЕКТИВИ ТА ПРОБЛЕМИ

Чернишова С.С., *Науковий керівник: Савельєва Т.О.* 19

СЕКЦІЯ 4. МЕНЕДЖМЕНТ, ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

DIGITALIZATION OF SCIENCE AS A CHALLENGE OF TODAY

Babenko A., *Scientific supervisor: Likarchuk I.* 21

ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ДЛЯ АДАПТАЦІЇ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ СТРУКТУР ПІДПРИЄМСТВ У НЕСТАБІЛЬНОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Ушаповська М.І., *Науковий керівник: Мартинюк Н.О.* 24

СЕКЦІЯ 5. СОЦІАЛЬНА РОБОТА ТА СОЦІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

COMPARATIVE ANALYSIS OF GEORGIA'S NEW PENSION SYSTEM WITH EUROPEAN COUNTRIES

Eter Gogiashvili, Tamar Kapanadze, *Scientific supervisor: Tea Khorguashvili* 27

МАТЕРІАЛИ ІХ МІЖНАРОДНОЇ
СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ
НАУКИ ЯК ВИКЛИК
СЬОГОДЕННЯ

М. ХАРКІВ, УКРАЇНА

**3 ЖОВТНЯ
2025 РІК**

МАТЕРІАЛИ ІХ МІЖНАРОДНОЇ
СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

.....
**ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ НАУКИ
ЯК ВИКЛИК СЬОГОДЕННЯ**
.....

м. Харків, Україна
3 жовтня 2025 рік

УДК 082:001
Д 44

Голова оргкомітету: Коренюк ІО.

Верстка: Білаус ТВ.

Дизайн: Бандаренко ІВ.

Рекомендовано до видання Вченою Радою Інституту науково-технічної інтеграції та співпраці. Протокол № 39 від 02.10.2025 року.

Конференцію зареєстровано Державною науковою установою «УкрІНТЕІ» в базі даних науково-технічних заходів України та бюлетені «Гілан проведення наукових, науково-технічних заходів в Україні» (Посвідчення № 450 від 10.06.2025).

Матеріали конференції знаходяться у відкритому доступі на умовах ліцензії Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA 4.0).

Д 44

Діджиталізація науки як виклик сьогодення: матеріали ІХ Міжнародної студентської наукової конференції, м. Харків, 3 жовтня, 2025 рік / ГО «Молодіжна наукова ліга». — Вінниця: ТОВ «УКРЛОГОС Груп», 2025. — 212 с.

ISBN 978-617-8312-95-4

DOI 10.62732/liga-inter-03.10.2025

Викладено матеріали учасників ІХ Міжнародної мультидисциплінарної студентської наукової конференції «Діджиталізація науки як виклик сьогодення», яка відбулася 3 жовтня 2025 року у місті Харків, Україна.

УДК 082:001

ISBN 978-617-8312-95-4

© Колектив учасників конференції, 2025

© ГО «Молодіжна наукова ліга», 2025

© ТОВ «УКРЛОГОС Груп», 2025

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

МАТЕРІАЛИ ІХ МІЖНАРОДНОЇ
СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**«ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ НАУКИ
ЯК ВИКЛИК СЬОГОДЕННЯ»**

3 жовтня 2025 рік • м. Харків, Україна

Українською та англійською мовами

*Всі матеріали пройшли перевірку на плагіат та експертизу за формальними ознаками
(форматування, стиль мови, оформлення цитувань та списку використаних джерел).
За точність викладеного матеріалу відповідальність несуть автори та їх наукові керівники.
Організаційний комітет не завжди поділяє позицію авторів.*

Підписано до друку 03.10.2025.

Папір офсетний. Цифровий друк. Формат 60×84/16.

Гарнітура Times New Roman, Poiret One та Arial.

Умовно-друк. арк. 12,32. Замовлення № 25/010.

Тираж: 100 екземплярів. Віддруковано з готового оригінал-макету.

Контактна інформація організаційного комітету:

Громадська організація «Молодіжна наукова ліга»
21005, Україна, м. Вінниця, вул. Зодчих, 40, офіс 103
Телефони: +38 098 1948380; +38 098 1526044
E-mail: info@liga.science | URL: www.liga.science

Видавець: ТОВ «УКРЛОГОС Груп».

21005, Україна, м. Вінниця, вул. Зодчих, 18, офіс 81. E-mail: info@ukrlogos.in.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи: ДК № 7860 від 22.06.2023.